

Fruit... en (wilde) beestje(s)

Vorige keer kwam de boomgaard aan bod. Omdat we heel veel fruit uitgedund hebben is de opbrengst lager. Maar de perziken gaven wel heel mooie grote vruchten.

Perziken, geheel naturel gekweekt (ongeveer 200 gram per stuk)

Ontbijt was dus wekenlang yoghurt met fruit. Alle perziken hebben we opgegeten of weggeven en als test een gedeelte gehalveerd en rauw ingevroren.

Dat wil niet zeggen dat het al optimaal is. Veel bomen zijn dit jaar veel vroeger in productie; zo is er nu nog maar 1 pruimenboom, waaraan dan nog veel pruimen hangen. De rest produceerde tegelijk, één boom liet al de pruimen vallen vanwege de extreme droogte en dat waren er teveel om meteen te verwerken.

Dus hebben we dit jaar veel verse pruimen weggegeven. We maken geen jam, omdat we zo min mogelijk suiker eten, en dit is het recept wat ik dit jaar toegepast heb voor de grote pruimen:

Pruimen halveren en de pit eruit halen. In een grote pan met dikke bodem opzetten, eventueel wat lepels water toevoegen. Kaneelstokjes, kruidnagels, steranijs en/of een paar theelepels kruidkoekmelange toevoegen.

Als je het graag een beetje zoeter wilt hebben voeg je honing of ongeraffineerde rietsuiker toe.

Eventueel wat agar agar toevoegen als je het wat lobbiger wilt hebben.

Af laten koelen en invriezen.

Wij maakten wat proefbakjes en vooral Piet eet dat overal bij, bij het ontbijt, pannenkoeken, dessert en als saus bij vlees of kip of groentegerechten.

Nu beginnen ook al veel te vroeg appelen, nashi's en peren van de bomen te vallen.

We hebben twee oude rassen appelen, de Pey bou en de museau de lièvre, (hazensnuit) alle twee minder zoet dan de moderne rassen.

Ik was blij dat ik tijdens een atelier van de transitiongroep van Salies de Béarn, waar we demonsteren hoe aftreksels van planten ander planten kunnen versterken, een man tegenkwam die zei dat hij nergens meer zure appelen kon kopen behalve de granny smith.

Ik heb hem direct uitgenodigd om bij ons het fruit te komen proeven en verteld dat we op 24 september in de boomgaard bij een kasteel een dag organiseren om de diverse oude appelrassen te leren kennen. Hij meldde zich spontaan aan om als vrijwilliger te komen helpen.

Natuurlijk kom je wel een beestje tegen in het fruit, vooral de nashi's waren erg aangestast door de frélons, in het Nederlands: hoornaar

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Hoornaar_\(insect\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Hoornaar_(insect))

die een gat maken om er lekker van de eten, waarna er andere beestjes daarin mooi hun eitjes kunnen leggen, zodat er weer proteïne in het fruit komt in de vorm van wormpjes. Wat zit de natuur toch ingenieus in elkaar.

In Frankrijk hebben de frélons een zeer slechte naam en worden de nesten met gif vernietigd. Deze beetjes zijn denk ik toch nuttig; ze eten andere insecten.

Ik heb gezien dat ze ook nectar eten en ik denk dat ze daarmee bloemen bestuiven. Maar ze vallen ook bijen aan, wat hen een slechte reputatie geeft, omdat onze gecultiveerde bijen geen afweer kennen, in tegenstelling tot wilde bijen, die de hoornaar grillen als ze in de bijenkast komen, door massaal op hem te gaan zitten.

De temperatuur van de bij is namelijk hoger dan die van de frélon. In tegenstelling tot deze grootste wesp hebben we ook een heel klein venijnig wespje, dat beeldige nestjes maakt in planten en op de meest waanzinnige plaatsen, zoals tussen het rubber van de achterruiten van een auto.

Ook hebben ze een voorliefde voor onze kas, waardoor het lastig is om in het voorjaar daar plantjes in te zetten.

Het zou een papierwesp kunnen zijn.

Ik heb een heel goede site gevonden over deze nuttig beesten:

<http://www.ahw.me/indexwespen.html>

en ik dacht eerst dat het een gewone gûeppe maçonne, een metselwesp was, maar hoe meer ik erover lees, des te ingewikkelder wordt het, er zijn zoveel soorten.

Nu ik lees dat de kleine wespen voornamelijk schadelijke rupsen vangen, ben ik helemaal om: ze mogen niet verwijderd worden.

Ik ben maar één keer door een groep aangevallen omdat ze net boven de deur van het kippenhok een nest hadden gemaakt; toen ik naar binnen ging prikten ze me in mijn nek, maar gelukkig heb ik daar geen nare gevolgen van overgehouden, in tegenstelling tot Piet, die nu twee keer in zijn hand gestoken is en daar direct een allergische reactie op krijgt. Meteen het venijn eruit zuigen en appelazijn erop tegen de pijn helpt.

Tegen de zwelling helpt een kompres van groene thee, omdat daar looizuur in zit.

Als er teveel rupsen zijn die geen vijanden hebben is het een echt probleem, zoals de pyrale de buis, ofwel de buxusmot: *Cydalima perspectalis*.

Deze rupsen eten binnen enkele dagen een mooie buxushaag kaal.

Ik bestrijd ze door de buxus met een harde straal water schoon te spoelen, zoveel mogelijk rupsen en poppen te verwijderen, en als ik weet dat het niet gaat regenen gebruik ik een bacterie: *Basillus thuringiensis*, die in de biologische landbouw gebruikt wordt om bij-

voorbeeld een *pyrale de poireau* te bestrijden.

Helaas geeft Wikipedia Nederland alleen chemische bestrijdingsmiddelen aan.

Wanneer worden we wakker?

Tegen de *pyrale* van de prei schijnt er nu een wespje als bestrijding effectief te zijn... we komen er wel!

Nog wat rupsen die ik graag in de tuin zie, de rups van de koninginnenpage. Dit is een erg groot exemplaar .

En de grote venkelplant zet ik op meerdere plaatsen in de tuin omdat het blad, de bloemen en de zaden erg decoratief zijn en heerlijk smaken.

Dat gebruiken we dan weer in een kruidenmayonaise:

1 eigeel kloppen
 olie (een mengsel van olijf- en zonnebloem-
 olie) er langzaam indruppelen, al kloppend
 met een garde
 kruiden fijn snijden, bijvoorbeeld: peterselie,
 bieslook, venkelblad, pimpernel, wat gouds-
 bloem blaadjes of andere eetbare bloemen,
 er staat erg veel inspiratie in Anneke's be-
 schrijvingen en pdf's of Cd's.

mmm, lunch met verse kruiden mayo

Als we het toch over mooie rupsen en vlinder hebben, deze rups liep op de muur, ik weet alleen zijn naam niet:

Deze vlinder, de Spaanse vlag (Euplagia quadripunctaria) bevindt zich veel op de valeriana.

Omdat de kanten van ons weggetje niet gemaaid zijn, zie ik er nu ook tientallen langs de weg, en komen er nu planten als de valeriana, de kaardenbol en de engelwortel in groten getale.

Kaardenbol en engelwortel

Helaas zijn de paarden uit de wei gehaald en naar hoger gelegen weiden in de Pyreneeën gebracht.

Een poos heeft de prachtige zwarte hengst met zijn familie hier nog mogen blijven, samen met een kudde koeien, maar onlangs zijn al deze dieren weer teruggebracht naar het Baskenland.

Hartelijke groeten vanuit een warm, maar nog steeds wisselvallig zuid west Frankrijk.

Kitty de Bruin
kittydebruin64@gmail.com

Als laatste een groot insect, dat ik jaren niet gezien heb, maar nu één van de eiken dood is gegaan, denk ik dat deze grote boktor helpt met de afbraak van het hout.

Volgende keer meer over de evenementen van Salies en Transition.